

Niewypłacalność/upadłość

Anglia i Walia

Autor treści:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Wobec jakiego podmiotu można wszcząć postępowanie upadłościowe?

- Postępowanie w związku z niewypłacalnością można wszcząć przeciwko osobom fizycznym, spółkom kapitałowym i różnym podmiotom prawnym oraz spółkom osobowym.
- Można wszcząć postępowanie przeciwko osobie zadłużonej, która mieszka na stałe w Anglii lub Walii, od co najmniej trzech lat mieszka lub prowadzi działalność gospodarczą w Anglii lub Walii albo przebywa w Anglii lub Walii w dniu złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości. Nie przewidziano kryterium minimalnego wieku. Poza przypadkami, kiedy sąd wydał najpierw wyrok w przedmiocie długu, obowiązuje próg minimalnego zadłużenia w przypadku wierzycieli wnoszących o likwidację spółki (750 funtów szterlingów) lub wnoszących o ogłoszenie upadłości konsumenckiej (5 000 funtów szterlingów).

2 Jakie przesłanki muszą zostać spełnione, aby można było wszcząć postępowanie upadłościowe?

- Postępowanie w związku z niewypłacalnością osób prawnych może przybrać formę likwidacji (dobrowolnej lub w drodze orzeczenia sądowego), postępowania zarządczego (prowadzącego do naprawy/restrukturyzacji lub likwidacji), ustanowienia zarządcy (*administrative receivership*) lub postępowania układowego.
- W przypadku osób fizycznych można wyróżnić: upadłość (na wniosek wierzyciela lub na wniosek osoby fizycznej), postanowienia dotyczące umorzenia długu lub dobrowolny układ.
- Każdy wierzyciel niezabezpieczony – w tym wierzyciele z sektora publicznego – może złożyć do sądu wniosek o postawienie spółki w stan likwidacji (likwidacja przymusowa) lub o wszczęcie wobec niej postępowania zarządczego.
- Sama spółka będąca dłużnikiem może podjąć uchwałę o likwidacji (likwidacja dobrowolna). Może ona również złożyć wniosek do sądu o postawienie w stan likwidacji.
- W dowolnym momencie po wniesieniu do sądu wniosku o likwidację sąd może powołać tymczasowego syndyka (*provisional liquidator*). Zazwyczaj sąd powołuje tymczasowego syndyka w celu ochrony majątku spółki jeszcze przed rozprawą w sprawie o jej likwidację. Uprawnienia przysługujące tymczasowemu syndykowi określa powołujący go sąd w odpowiednim postanowieniu.
- Spółka lub członkowie rady dyrektorów (*directors*) mogą wyznaczyć zarządcę (*administrator*); może to również zrobić posiadacz prawa zastawu na zmiennych składnikach majątkowych (*floating charge*). Jest to czynność pozasądowa.
- Aby sąd wszczął postępowanie zarządcze wobec spółki, spółka musi być niewypłacalna lub musi istnieć prawdopodobieństwo, że stanie się niewypłacalna.
- Podstawą likwidacji przymusowej może być fakt, że spółka nie jest w stanie spłacać swoich zobowiązań, czego dowodem jest niezastosowanie się przez spółkę do wezwania do zapłaty (*statutory demand*) lub niewykonanie przez nią wyroku. Do sądu może również wpłynąć wniosek o postawienie spółki w stan likwidacji ze względu na sprawiedliwość i słuszność takiego rozwiązania.
- Posiadacze prawa zastawu na zmiennych składnikach majątkowych mogą wyznaczać zarządców (*administrative receivers*) w celu odzyskania należnych im środków pieniężnych.
- Nowo wyznaczony zarządca musi powiadomić wszystkich wierzycieli w postępowaniu upadłościowym.

W przypadku postępowania w związku z niewypłacalnością osób prawnych istnieje obowiązek powiadomienia urzędnika rejestru spółek (*registrar of companies*), który dokona aktualizacji wpisu w rejestrze, który można nieodpłatnie przeszukiwać online.

- Zawarcie dobrowolnego układu dla osób prawnych (*company voluntary arrangement*) może zaproponować spółka lub urzędnik ds. upadłości w postępowaniu likwidacyjnym lub zarządczym, jeżeli któreś z tych postępowań jest w toku. Osoba fizyczna może zaproponować zawarcie dobrowolnego układu (*individual voluntary arrangement*) zarówno przed rozpoczęciem postępowania upadłościowego, jak i po jego zakończeniu.
- Wierzyciele zatwierdzają wszystkie dobrowolne układy w drodze głosowania, w którym 75% głosujących musi opowiedzieć się za danym układem. Nie przewidziano minimalnego poziomu zadłużenia i nie przeprowadza się oceny niewypłacalności. Propozycje dla wierzycieli składa się za pośrednictwem doradcy ds. upadłości (*nominee*), który w przypadku zatwierdzenia układu staje się nadzorcą układu (*supervisor*). Doradca ds. upadłości może przystąpić do podejmowania czynności, gdy dłużnik przedstawi mu propozycję układu.
- Zazwyczaj sąd wydaje postanowienie o ogłoszeniu upadłości na wniosek wierzyciela lub samego dłużnika. Wyznaczenie syndyka następuje na mocy postanowienia i może on niezwłocznie przystąpić do podejmowania stosownych czynności.
- Jeżeli wnioskodawcą jest wierzyciel, wniosek składa się w sądzie, przy czym obowiązuje wymóg minimalnego zadłużenia w wysokości 5 000 funtów szterlingów. Przewidziano jednak możliwość złożenia wspólnego wniosku przez dwóch lub większą liczbę wierzycieli, w którym to przypadku sumuje się wierzytelności wszystkich zainteresowanych wierzycieli. Dług musi być niezabezpieczony. We wniosku należy wykazać, że dłużnik nie jest w stanie spłacić swojego zobowiązania, czego dowodem musi być niezastosowanie się do sądowego wezwania do zapłaty lub niewykonanie wyroku.
- Jeżeli wnioskodawcą jest dłużnik, składa on wniosek do arbitra orzekającego w sprawach upadłościowych (*adjudicator*), którym jest osoba powołana przez rząd. Nie przewidziano minimalnego poziomu zadłużenia, ale wymaga się, aby dłużnik nie był w stanie spłacić swojego długu. Złożenie wniosku odbywa się w trybie pozasądowym, przy czym nie może toczyć się postępowanie w sprawie żadnego innego wniosku o ogłoszenie upadłości. Arbitr musi rozpatrzyć wniosek i – jeżeli spełniono warunki – wydać postanowienie. Powołanie syndyka następuje na mocy wydanego postanowienia o ogłoszeniu upadłości i może on niezwłocznie przystąpić do podejmowania stosownych czynności.
- Jeżeli wierzyciel złożył wniosek o ogłoszenie upadłości, przed rozpatrzeniem tego wniosku sąd może powołać tymczasowego odbiorcę należności (*interim receiver*) do ochrony majątku dłużnika, który uznano za potencjalnie zagrożony. W większości przypadków sąd wydaje szczegółowe instrukcje dotyczące zakresu uprawnień tymczasowego odbiorcy należności, ale może również udzielić mu bardziej ogólnego uprawnienia do natychmiastowego objęcia majątku dłużnika w posiadanie.
- Osoba fizyczna może złożyć wniosek o wydanie postanowienia dotyczącego umorzenia długu, jeżeli: nie jest w stanie spłacić swoich zobowiązań; wartość jej zobowiązań wobec wierzycieli wynosi nie więcej niż 20 000 funtów szterlingów; posiada majątek o wartości nieprzekraczającej 1 000 funtów szterlingów (z wyłączeniem samochodu o rozsądnej wartości); uzyskuje nadwyżkę dochodów w kwocie poniżej 50 funtów szterlingów miesięcznie. Urzędnik sądowy ds. upadłości decyduje o tym, czy należy wydać postanowienie dotyczące umorzenia długu, a w przypadku pozytywnej decyzji długi wnioskodawcy zostają objęte moratorium (zwykle jest to okres 12 miesięcy), w trakcie którego wierzyciele nie mogą podjąć żadnych czynności w celu ich egzekucji lub odzyskania. Po upływie okresu moratorium następuje zwolnienie z długu (z pewnymi wyjątkami).

3 Jakie aktywa należą do masy upadłości? W jaki sposób rozporządza się aktywami, które zostały nabyte przez dłużnika lub zostały na niego przeniesione w toku postępowania upadłościowego?

- W przypadku postępowania w związku z niewypłacalnością osób prawnych cały majątek spółki na całym świecie jest przedmiotem postępowania. Prawo zawiera obszerną definicję pojęcia „majątku”.
- W przypadku postępowania zarządczego wszelkie środki finansowe pozyskane w celu sfinansowania postępowania są traktowane priorytetowo jako wydatki.
- W przypadku dobrowolnego układu w propozycji układu należy określić sposób postępowania z majątkiem, a wierzyciele mają możliwość rozważenia tej kwestii przed głosowaniem nad przyjęciem propozycji.
- W postępowaniu upadłościowym syndyk obejmuje cały majątek – z pewnymi wyjątkami – należący do upadłego będącego osobą fizyczną w dowolnym miejscu na świecie. W skład masy upadłości nie wchodzi

wszelkie składniki majątku, które są niezbędne do zaspokojenia podstawowych potrzeb upadłego lub do wykonywania przez niego pracy zarobkowej lub prowadzenia działalności gospodarczej. Dotyczy to również pojazdu silnikowego. Jeżeli syndyk uzna, że wartość takiego składnika majątku przekracza koszt rozsądnego zamiennika, wówczas może dokonać sprzedaży tego składnika majątku i zapewnić taki zamiennik. W skład masy upadłości nie wchodzi również składniki majątku, które powierzono upadłemu będącemu osobą fizyczną na przechowanie.

- W skład masy upadłości nie wchodzi dochód upadłego, ale syndyk może zawrzeć z upadłym umowę, że część nadwyżki dochodów, które uzyskał po uwzględnieniu rozsądnych podstawowych potrzeb, zostanie przekazana do masy upadłości na rzecz wierzycieli. Syndyk może wystąpić do sądu z wnioskiem o wydanie nakazu w tym zakresie, jeżeli zawarcie umowy z upadłym nie będzie możliwe.
- Syndyk może włączyć do masy upadłości wszelkie składniki majątku, w których posiadanie wejdzie dłużnik, zanim zostanie zwolniony z długu w postępowaniu upadłościowym.
- Upadły będący osobą fizyczną popełnia przestępstwo, jeżeli nie zgłosi syndykowi składnika majątku wchodzącego w skład masy upadłości lub weźmie kredyt lub w inny sposób zaciągnie pożyczkę w wysokości powyżej 500 funtów szterlingów i nie powiadomi kredytodawcy o toczącym się postępowaniu upadłościowym.

4 Jakie uprawnienia przysługują odpowiednio dłużnikowi i zarządcy?

- Urzędnik ds. upadłości (*insolvency office-holder*) musi być licencjonowanym doradcą (*insolvency practitioner*) lub urzędnikiem sądowym ds. upadłości (*official receiver*) (zob. poniżej). Licencje może wydawać wyłącznie samorząd zawodowy upoważniony do tego przez organy rządowe. Osoba podejmująca czynności licencjonowanego doradcy bez odpowiedniej licencji popełnia przestępstwo i podlega karze grzywny lub pozbawienia wolności.
- Aby otrzymać licencję, wnioskodawca musi złożyć egzaminy oraz wykazać określoną liczbę godzin praktycznego doświadczenia w dziedzinie upadłości.
- Licencjonowany doradca musi być osobą fizyczną.
- Wysokość wynagrodzenia licencjonowanego doradcy działającego jako urzędnik ds. upadłości ustala się w drodze umowy z wierzycielami. Licencjonowany doradca może wystąpić do sądu, jeżeli nie jest w stanie uzgodnić z wierzycielami rozsądnej stawki wynagrodzenia. Wierzyciele mogą również wystąpić do sądu, jeżeli uważają, że wynagrodzenie jest zbyt wysokie.
- Kontrolę nad składnikami majątku objętymi likwidacją lub zarządem sprawuje urzędnik ds. upadłości.
- Wszystkie postępowania w związku z niewypłacalnością są objęte ogólną kontrolą sądu i zainteresowane strony, w tym urzędnik ds. upadłości, mogą zwrócić się do sądu, jeżeli uważają, że niesprawiedliwie naruszono ich interesy.
- W przypadku dobrowolnego układu dłużnik może swobodnie rozporządzać swoim majątkiem, pod warunkiem że swoim działaniem nie doprowadzi do naruszenia postanowień układu, który zawarł z wierzycielami.
- Syndyk obejmuje składniki masy upadłości i upadły będący osobą fizyczną nie może nimi zarządzać. Nie dotyczy to składników majątku wyłączonych z masy upadłości ani tych, w których posiadanie dłużnik wszedł po wszczęciu postępowania, chyba że dłużnik wszedł w posiadanie tych składników majątku, zanim został zwolniony z długu w postępowaniu upadłościowym, syndyk wniósł o włączenie tych składników majątku do masy upadłości. Zwolnienie osoby fizycznej z długu w postępowaniu upadłościowym nie ma wpływu na zarządzanie masą upadłości przez syndyka poza możliwością wystąpienia przez niego o włączenie nabytych składników majątku do masy upadłości.
- Urzędnik sądowy ds. upadłości jest urzędnikiem powołanym przez Sekretarza Stanu na mocy ustawy. Osoba taka może pełnić rolę urzędnika ds. upadłości w przypadku likwidacji przymusowej lub upadłości. Wysokość wynagrodzenia urzędników sądowych ds. upadłości nie jest ustalana przez wierzycieli, lecz określona w ustawie.

5 Jakie przesłanki muszą zostać spełnione, aby można było dokonać potrącenia wierzytelności?

- Potrącenie jest dopuszczalne w postępowaniu likwidacyjnym, zarządczym i upadłościowym.
- Do potrącenia można przedstawić wzajemne transakcje według stanu na dzień wszczęcia postępowania upadłościowego.
- Kwota netto odpowiada w stosownych przypadkach albo wartości przedmiotu wchodzącego w skład masy

upadłości, albo zobowiązania wobec wierzyciela.

- Strony nie mogą zlecić dokonania potrącenia podmiotom zewnętrznym.

6 Jaki skutek wywiera postępowanie upadłościowe na obowiązujące umowy, których stroną jest dłużnik?

- Syndyk (*liquidator* lub *trustee*) może nie przejąć wykonania niekorzystnej umowy, co spowoduje wygaśnięcie przewidzianego w niej prawa/zobowiązania upadłego (w toku postępowania upadłościowego druga strona może dochodzić odszkodowania za szkodę poniesioną skutek wszczęcia postępowania upadłościowego). W przeciwnym wypadku, jeżeli umowa nie ulega rozwiązaniu w momencie wszczęcia postępowania upadłościowego, sąd może orzec o umorzeniu zobowiązań umownych.
- Bieżące świadczenie niektórych usług (dostawy mediów, świadczenie usług komunikacyjnych i informatycznych uznawanych za „niezbędne”) można kontynuować po wszczęciu postępowania upadłościowego bez konieczności zapłaty jakichkolwiek zaległości należnych w chwili rozpoczęcia postępowania.
- Poza tymi niezbędnymi usługami dostawcy mogą odstąpić od umów w chwili rozpoczęcia postępowania upadłościowego, jeżeli przewidziano taką możliwość w poszczególnych umowach. Nieopłacone towary lub usługi stałyby się podstawą roszczenia w postępowaniu upadłościowym.
- Dobrowolny układ nie miałby bezpośredniego wpływu na obowiązujące umowy, chociaż należałoby je wziąć pod uwagę w ramach propozycji.

7 Jaki skutek wywiera postępowanie upadłościowe na postępowania wszczęte przez poszczególnych wierzycieli (z wyłączeniem zawisłych spraw sądowych)?

- Postępowanie likwidacyjne i zarządcze prowadzi do udzielenia moratorium. Po ich rozpoczęciu nie można wytoczyć powództwa przeciwko spółce bez zgody urzędnika ds. upadłości lub zezwolenia sądu.
- W przypadku dobrowolnego układu żaden wierzyciel, który przystąpił do układu, nie może wytoczyć powództwa przeciwko dłużnikowi w celu odzyskania długu (ponieważ wiąże go zaakceptowana przez niego ugoda). Wierzyciel, którego wierzytelność powstała po zawarciu układu, może wytoczyć takie powództwo w razie niedokonania płatności przez dłużnika.
- Wierzyciele zabezpieczeni nie są automatycznie związani postanowieniami dobrowolnych układów.
- Jeżeli złożono wniosek o ogłoszenie upadłości lub taki wniosek złożył sam dłużnik, sąd może zawiesić wszelkie postępowania sądowe toczące się przeciwko osobie dłużnika lub jego mieniu lub zezwolić na ich kontynuowanie na warunkach, które sąd uzna za stosowne. Wierzyciel upadłej osoby fizycznej nie może bez zgody sądu wytoczyć powództwa przeciwko osobie ani mieniu upadłego w toku postępowania upadłościowego.
- Gdy dłużnik ma zamiar złożyć swoim wierzycielom propozycję dobrowolnego układu dla osób fizycznych, wierzyciele lub – jeżeli uczestniczą w postępowaniu upadłościowym – syndyk lub urzędnik sądowy ds. upadłości może złożyć w sądzie wniosek o wydanie zarządzenia tymczasowego. Dzięki temu sąd może zawiesić każde postępowanie przeciwko osobie lub majątkowi dłużnika i nie ma możliwości wszczęcia takiego postępowania. Nakaz tymczasowy uniemożliwia również złożenie wniosku o wydanie postanowienia o ogłoszeniu upadłości przeciwko dłużnikowi.

8 Jaki skutek wywiera postępowanie upadłościowe na dalsze rozpoznanie sprawy sądowej zawisłej w momencie wszczęcia postępowania upadłościowego?

- Postępowanie likwidacyjne i zarządcze prowadzi do udzielenia moratorium. Postępowań zawisłych w chwili wszczęcia postępowania upadłościowego nie można kontynuować bez zgody urzędnika ds. upadłości lub zezwolenia sądu.
- Po zatwierdzeniu dobrowolnego układu niezabezpieczony wierzyciel w toczącym się postępowaniu nie mógłby kontynuować popierania takiego powództwa, ponieważ byłby związany warunkami układu (niezależnie od tego, czy sam głosował za zatwierdzeniem układu). Wierzyciele zabezpieczeni nie są związani warunkami dobrowolnego układu, chyba że sami tak postanowią.

9 Czym charakteryzuje się co do zasady udział wierzycieli w postępowaniu upadłościowym?

- Wierzyciele biorą udział w postępowaniu poprzez uczestnictwo w zgromadzeniach wierzycieli oraz udział w innych procesach decyzyjnych. Mogą również utworzyć radę i wybrać jej członków. Urzędnicy ds. upadłości niebędący urzędnikami sądowymi mają obowiązek informowania wierzycieli co 6 lub 12 miesięcy (w zależności od postępowania) o postępach w sprawie.
- Decyzje wierzycieli mogą dotyczyć między innymi wyznaczenia lub odwołania urzędnika ds. upadłości, uzgodnienia wynagrodzenia urzędnika ds. upadłości, utworzenia rady, rozważenia propozycji dobrowolnego układu lub mogą być to wszelkie inne decyzje, które zdaniem urzędnika ds. upadłości wymagają udziału wierzycieli.

10 W jaki sposób zarządca może wykorzystać aktywa masy upadłości dłużnika lub nimi rozporządzać?

- Propozycja dobrowolnego układu może przewidywać powołanie nadzorcy układu, który będzie zarządzał majątkiem dłużnika.
- W postępowaniu upadłościowym syndyk z chwilą mianowania przejmuje majątek upadłego bez konieczności przeniesienia praw. Na syndyku spoczywa obowiązek objęcia i likwidacji masy upadłości oraz podziału jej funduszków między wierzycieli.
- Kontrolę nad składnikami majątku objętymi likwidacją lub zarządem sprawuje urzędnik ds. upadłości.

11 Jakie wierzytelności mogą być zgłoszone do masy upadłości dłużnika oraz w jaki sposób traktuje się roszczenia powstałe po wszczęciu postępowania upadłościowego?

- W przypadku postępowania w związku z niewypłacalnością osób prawnych wszystkie długie i zobowiązania spółki wymagalne przed rozpoczęciem postępowania lub roszczenia wobec spółki z tytułu czynu niedozwolonego, w tym zobowiązania warunkowe, można zgłosić w toku tego postępowania. Długie, które staną się wymagalne w przyszłości, również można zgłosić, lecz w ich obecnej wysokości.
- Zobowiązania wynikające z niektórych przestępstw (np. nielegalnego obrotu środkami odurzającymi) nie są dopuszczalne w postępowaniu zarządczym i likwidacyjnym.
- Zobowiązania zaciągnięte po rozpoczęciu postępowania uznaje się za „wydatki”. Tego rodzaju zobowiązania podlegają odrębnej kolejności zaspokojenia, lecz wszystkie z nich należy spłacić przed podziałem środków między wierzycieli.
- W propozycji dobrowolnego układu należy w pełni ujawnić zobowiązania dłużnika lub spółki i określić sposób zaspokojenia wierzycieli. Długie zaciągnięte przez dłużnika lub spółkę po przyjęciu propozycji układu nie są dopuszczalne w postępowaniu upadłościowym, chyba że przyjęto w tym zakresie szczegółowe postanowienie.
- W postępowaniu upadłościowym dopuszczalne są zobowiązania, które są wymagalne w dniu wydania postanowienia o ogłoszeniu upadłości lub które staną się wymagalne w przyszłości w wyniku zobowiązania zaciągniętego przed rozpoczęciem postępowania upadłościowego. W postępowaniu upadłościowym nie można dochodzić grzywien, zobowiązań z tytułu kredytów studenckich, zaległości w spłacie zadłużenia wynikającego z postępowań na gruncie prawa rodzinnego, a także zadłużenia należnego z tytułu nakazów konfiskaty.

12 Jakie zasady obowiązują przy zgłaszaniu, weryfikacji i uznaniu wierzytelności?

- Wierzyciele mogą zgłosić wierzytelność (*proof of debt*) na dowolnym etapie postępowania. Aby móc głosować w ramach innego procesu decyzyjnego lub być uwzględnionym w podziale masy upadłości, wierzyciel powinien zgłosić swoje roszczenie.
- W postępowaniu zarządczym, likwidacyjnym lub upadłościowym, jeżeli zachodzi konieczność podziału majątku, urzędnik ds. upadłości skieruje pismo do wszystkich wierzycieli, którzy jeszcze nie uprawdopodobnili swoich roszczeń, informując ich o zamiarze podziału majątku oraz wzywając ich do

zgłoszenia wierzytelności i ustalając termin ich zgłoszenia, po upływie którego wierzytelności nie uwzględnia się w podziale. Urzędnik ds. upadłości może uwzględnić wierzytelności zgłoszone po upływie tego terminu, ale nie ma takiego obowiązku.

- Jeżeli wierzyciel nie zgłosi wierzytelności w terminie, nie może sprzeciwić się podziałowi.
- W przypadku dobrowolnego układu wymóg zgłoszenia wierzytelności urzędnika ds. upadłości zaspokaja zgłoszenie wierzytelności na piśmie.

<https://www.gov.uk/government/publications/proof-of-debt-insolvency-form-425>

<https://www.gov.uk/government/publications/proof-of-debt-insolvency-form-637>

13 Jakie zasady obowiązują przy podziale funduszy masy upadłości? W jaki sposób ustala się hierarchę roszczeń i praw wierzycieli?

- Kolejność spłaty wierzytelności jest następująca:
 1. posiadacze zastawu na stałych składnikach majątkowych (ze stałych składników majątku stanowiących zastaw)
 2. koszty postępowania upadłościowego
 3. wierzytelności uprzywilejowane (zob. poniżej)
 4. część określona ustawowo (wyłącznie w przypadku postępowania w związku z niewypłacalnością osób prawnych)
 5. posiadacze zastawów na zmiennych składnikach majątkowych
 6. wierzyciele niezabezpieczeni
 7. udziałowcy (wyłącznie w przypadku postępowania w związku z niewypłacalnością osób prawnych).
- Niektóre roszczenia wynikające ze stosunku pracy, w tym określone zobowiązania z tytułu programów emerytalnych, traktuje się w sposób uprzywilejowany.
- Część określona ustawowo oznacza fundusze wyodrębnione z aktywów stanowiących zastaw na zmiennych składnikach majątkowych, które udostępnia się wierzycielom niezabezpieczonym (maksymalnie 600 000 funtów szterlingów).
- Żadne roszczenia nie są podporządkowane na mocy prawa inaczej niż w postępowaniu upadłościowym, gdzie zadłużenie względem osoby, która w dniu ogłoszenia upadłości była małżonkiem upadłego lub pozostawała z nim w związku partnerskim, jest sklasyfikowane niżej niż zadłużenie względem pozostałych wierzycieli wraz z odsetkami.
- Osoba trzecia, która spłaca zadłużenie dłużnika, wstępuje w prawa wierzyciela.

14 Jakie są przesłanki oraz skutki zakończenia postępowania upadłościowego (w szczególności w drodze układu)?

- W przypadku dobrowolnego układu wierzyciele zatwierdzają propozycje układowe przedstawione przez dłużnika lub spółkę, jeżeli zgłoszą za nimi 75% wierzycieli według wartości roszczeń. Zatwierdzony przez wierzycieli układ jest wprowadzany w życie przez licencjonowanego doradcę działającego jako nadzorca układu. W tym przypadku nie jest konieczna zgoda sądu, chociaż nadzorca układu musi powiadomić sąd, jeżeli wydano tymczasowy nakaz. Strona może zwrócić się do sądu o ponowne rozpatrzenie decyzji wierzycieli o przyjęciu propozycji układowej ze względu na istotną nieprawidłowość. Układ jest wiążący dla wszystkich wierzycieli niezabezpieczonych.
- Jeżeli po zatwierdzeniu układu dłużnik lub spółka nie dopełni jego postanowień, wówczas nadzorca układu może złożyć w sądzie wniosek o ogłoszenie upadłości lub likwidację.
- Zezwolenie sądu nie jest konieczne w odniesieniu do planów restrukturyzacyjnych, lecz osoba, która uważa, że w jego skutek doznała nieuzasadnionej szkody, może wytoczyć powództwo przed sąd.
- Obowiązują szczegółowe przepisy procesowe dotyczące zakończenia wszystkich postępowań w sprawie niewypłacalności.

15 Jakie prawa przysługują wierzycielom po zakończeniu postępowania upadłościowego?

- Szczegółowe zasady dotyczące zamknięcia sprawy mają zastosowanie do wszystkich postępowań.
- Wierzyciele mogą również ubiegać się o wypłatę przydzielonych im środków, których jednak nie otrzymali, po zakończeniu postępowania (środki te są w posiadaniu rządu).
- W propozycji dobrowolnego układu wierzyciele otrzymają ofertę określonej kwoty spłaty w przeliczeniu na jeden funt szterling długu. W przypadku zatwierdzenia układu wierzycieli mają obowiązek zaakceptowania tej propozycji jako pełnej spłaty, co oznacza, że nie mają prawa regresu do żadnej części tego zadłużenia po zakończeniu postępowania.
- W postępowaniu upadłościowym zadłużenie wygasa z chwilą zakończenia postępowania, z wyjątkiem zadłużenia, które nie jest objęte postępowaniem.

16 Kto ponosi koszty postępowania upadłościowego łącznie z poniesionymi wydatkami?

Obowiązuje jasna kolejność spłat ze środków finansowych pozyskanych z likwidacji masy upadłości. Koszty i wydatki należy pokryć z likwidacji składników masy upadłości przed podziałem środków między wierzycieli.

17 Jakie są zasady dotyczące nieważności, zaskarżania lub względnej bezskuteczności czynności prawnych dokonanych ze szkodą dla ogółu wierzycieli?

- Jeżeli niewypłacalny dłużnik traktował w sposób uprzywilejowany konkretnego wierzyciela w podejściu do formalnego postępowania w związku z niewypłacalnością (tj. spłacał tego wierzyciela z pominięciem innych wierzycieli) lub zawarł transakcję po zaniżonej wartości (tj. dokonał sprzedaży za kwotę niższą od wartości przedmiotu transakcji), urzędnik ds. upadłości może wystąpić do odbiorcy transakcji o odzyskanie środków utraconych na rzecz masy upadłości.
- Na wniosek urzędnika ds. upadłości w postępowaniu upadłościowym, likwidacyjnym lub zarządczym sąd może stwierdzić nieważność każdego rodzaju transakcji i nakazać beneficjentowi przywrócenie stanu, jaki wystąpiłby, gdyby przedmiotowa transakcja nie została zrealizowana.
- Wnioski o stwierdzenie nieważności płatności uprzywilejowanych muszą odnosić się do transakcji zrealizowanych w terminie sześciu miesięcy poprzedzających datę powołania zarządcy, wszczęcia postępowania likwidacyjnego lub złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości lub dwóch lat, jeżeli odbiorcą płatności uprzywilejowanej był wspólnik.
- Wnioski o stwierdzenie nieważności transakcji o zaniżonej wartości muszą dotyczyć transakcji zrealizowanych w terminie dwóch lat poprzedzających te zdarzenia lub – w przypadku postępowania upadłościowego – w terminie pięciu lat, pod warunkiem że zainteresowana osoba fizyczna była wówczas niewypłacalna lub stała się niewypłacalna w wyniku przedmiotowej transakcji.
- Urzędnik ds. upadłości w postępowaniu zarządczym, likwidacyjnym, upadłościowym lub dobrowolnym postępowaniu układowym może wystąpić do sądu o stwierdzenie nieważności transakcji zawartych na szkodę wierzycieli. Za zgodą sądu taki wniosek może również złożyć osoba pokrzywdzona w wyniku tej transakcji.
- W postępowaniu zarządczym i likwidacyjnym urzędnik ds. upadłości może również podjąć czynności naprawcze przeciwko każdemu dyrektorowi spółki, który realizował transakcje handlowe, wiedząc o niewypłacalności, co doprowadziło do dalszych strat na szkodę wierzycieli, nieuczciwych praktyk handlowych lub nadużycia uprawnień [powództwo w sprawie nadużycia uprawnień może również wytoczyć urzędnik sądowy ds. upadłości, wierzyciel lub osoba biorąca udział w spłacie wierzycieli przy likwidacji spółki (*contributory*)].
- W przypadku złożenia do sądu wniosku o likwidację lub ogłoszenie upadłości wszelkie rozporządzenia majątkowe dokonane po złożeniu wniosku są nieważne, chyba że sąd postanowi inaczej.

Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.